

Zpráva o konání 8. mezioborové česko-slovenské toxikologické konference

Miloň Tichý

Státní zdravotnický ústav, Praha

V Praze v Lékařském domě se konala 8. mezioborová česko-slovenská toxikologická konference ve dnech 3.–5. září 2003. Konferenci spoluorganizovala toxikologická sekce Společnosti pro experimentální a klinickou farmakologii a toxikologii České lékařské společnosti JEP s odbornou skupinou analytické toxikologie České společnosti chemické. Na konání se spoluúčastnila toxikologická sekce Slovenské farmakologické společnosti Slovenské lékařské společnosti, Státní zdravotní ústav, Ústav experimentální farmakologie SAV v Bratislavě a Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze.

Celkem zaznělo 56 příspěvků v češtině a slovenštině, počet účastníků byl 92. Témata byla rozprostřena od klinické a experimentální toxikologie přes soudní a vojenskou toxikologii až po analytickou chemii v následujících sekcích: předklinická a klinická toxikologie, experimentální toxikologie, průmyslová toxikologie, oxidační stres, radikály a antioxidanty, cholinergní interakce a analytická toxikologie. Příspěvky byly všechny předneseny a bohatá diskuse se přenesla do přestávek. Čestnou přednášku přednesla prof. Helena Rašková se spoluautory na téma „Překvapení, omyly, opomenutí a zapomenutí v toxikologii“. Příspěvky zájemců budou publikovány časopisecky v dodatku k březnovému číslu Central European Journal of Public Health.

Úvodem byla přednáška o validaci a kontrole kvality testů a pokusů ve farmakologii. Většina prezentací se týkala analytické toxikologie a to klinického i experimentálního rázu. Byly prezentovány chromatografické techniky pro stanovení analytů v biologických materiálech, ať pro účely soudní (např. důkaz abusu opiátů v novorozeneckém meconiu, stanovení tropanových alkaloidů plynovou chromatografií) nebo průmyslové toxikologie (sledování expozice pracovníků při expozici TNT, stanovení akrylonitrilu v obalech potravin, stanovení aduktů reaktivních látek s globiny jako indikátory expozice, mutagenita prachových částic ovzduší, genotoxicita minerálních vláken). Dále to byly techniky testování toxicity jak in vivo (testování toxicity v experimentálních pokusech jako je jednogenerační studie a subchronická toxicita u potkanů, metody testování fototoxicity nebo testování akutní toxicity orálně na potkanech), tak in vitro (např. testování akutní toxicity na nitěnkách Tubifex tubifex, dechový test s aminopyrinem pro hodnocení hepatopatie při expozici tetrachlormetanu). Epidemiologické studie byly zastoupeny

přehledem lékových intoxikací s fatálním zakončením, epidemiologickou studií otrav u dětí na Slovensku nebo přehledem sledování expozice české populace vybraným polutantům prostředí (výsledky deseti let biologického monitorování).

Příspěvky na téma oxidačního stresu zachycovaly pohled na klinické aspekty antioxidantů, vlivy melatoninu, na oxidační stres způsobený alkoholem a jeho prevenci nebo na ochranu organismu novorozence před oxidačním stresem či zaměřenou na seniory. Genotoxicitě byly věnovány příspěvky nejen o prachových částicích a minerálních vláknech, ale i o riziku kombinace UV-B záření a terapeutického dehtu nebo o individuální vnímavosti pracovníků gumárenského průmyslu vůči genotoxickým účinkům. Vojenská toxikologie byla soustředěna převážně na cholinergní účinky, sledované v experimentu in vivo i in vitro i na jejich profylaxi. Zazněla zde úvaha o chemických látkách a chemickém terorismu.

Bylo dohodnuto organizování 9. mezioborové slovensko – české toxikologické konference na Slovensku. Tu by organizovala toxikologická sekce Slovenské farmakologické společnosti Slovenské lékařské společnosti a Ústav experimentální farmakologie SAV z Bratislavy. Konala by se příští rok 2004 pravděpodobně v Modré pod zátitou Výzkumného ústavu léčiv, a. s. (kontaktní osoby: ing. Jana Navarová, CSc., Ústav experimentálnej farmakológie SAV, Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava, e-mail exfajana@savba.sk, RNDr. Eduard Ujházy, CSc., dtto, exfaujha@savba.sk).

*doc. RNDr. Miloň Tichý, DrSc.
Státní zdravotnický ústav
Šrobárová 40, Praha 10
e-mail: mtichy@szu.cz*